

Sotsiaalkaitseministri 30. jaanuari 2019. a määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus“ muutmise määruse seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Muudetakse sotsiaalkaitseministri 30. jaanuari 2019. a määrust nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus“ (edaspidi *määrus*).

Sotsiaalkindlustusamet (edaspidi SKA) on Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus. Määrusega tehakse SKA põhimääruses muudatused, et korrastada põhimääruse struktuuri ja selle sisu. SKA täidetavate ülesannete loetelu täiendatakse punktiga, millega lisatakse põhimäärusesse uue ülesandena sotsiaalvaldkonna koolituste korraldamine. Võttes aluseks SKA strateegia 2025 muudetakse SKA osakondade nimetusi ja nende põhiülesandeid alates 1. märtsist 2022. SKA struktuuri jääb ka edaspidi üheksa osakonda, kuid muutuvad osakondade nimetused ja põhiülesanded. Täpsemalt on SKA-s edaspidi: teenuste osakond, finantsosakond, arendusosakond, hüvitiste osakond, kliendisuhete osakond, siseteenuste osakond, laste heaolu osakond, ohvriabi ja ennetusteenuste osakond ning õiguse ja järelevalve osakond. Olulisema muudatusena luuakse teabehalduse osakonna ja klienditeeninduse osakonna asemele üks kliendisuhete osakond. Määrusega luuakse peadirektorile võimalus volitada osakonnajuhatajat nimetama ametisse ja vabastama ametist osakonna koosseisu kuuluvaid ametnikke, sõlmima, muutama ja lõpetama osakonna töötajatega töölepinguid.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse muudatuste ettepaneku on ette valmistanud Sotsiaalkindlustusamet.

Määruse ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi hoolekande osakonna teenuste ja toetuste poliitika juht Tarmo Kurves (tel: 626 9187; tarmo.kurves@sm.ee) ja õigusosakonna peaspetsialist Kristiina Kaasik (tel: 626 9336; kristiina.kaasik@sm.ee).

Määruse on keeletoimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeletoimetaja Virge Tammaru (tel: 626 9320; virge.tammaru@fin.ee).

1.3. Märkused

Määrus ei ole seotud ühegi menetluses oleva eelnõuga.

Määrusega muudetakse sotsiaalkaitseministri 30. jaanuari 2019. a määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus“ kehtivat redaktsiooni (RT I, 13.08.2021, 5).

Määrus ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määruse §-s 1 on esitatud määruse muudatused.

Punktiga 1 täiendatakse määruse §-s 6 sätestatud SKA täidetavate ülesannete loetelu punktiga 17², millega lisatakse SKA põhimäärusesse uue ülesandena sotsiaalvaldkonna koolituste korraldamine.

Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) § 42 lõike 2 punkti 2 kohaselt peavad valitsusasutuse põhimääruses sisalduma asutuse tegevusvaldkond ja ülesanded. SKA üheks tegevussuunaks on ka praegu erinevate koolituste korraldamine.

Näiteks korraldab SKA järgmisi koolitusi:

1) rehabilitatsioonispetsialistide baaskoolitus (sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 68 lõike 6 kohaselt peab vähemalt üks rehabilitatsioonimeeskonna spetsialist olema läbinud vastava koolituse või SHS § 68 lõikes 2 nimetatud eriala omandamisel läbinud rehabilitatsioonivaldkonna koolituse õppekava moodulites nimetatud ained). Koolituskava on kinnitatud sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määrusega nr 67 „Rehabilitatsioonimeeskonna spetsialisti koolituskava“;

2) naistevastase vägivalla teemaline täiendkoolitus (ohvriabi seaduse § 6⁷ lõike 2 kohaselt saab teenust vahetult osutada isik, kes on läbinud vastava koolituse). Koolituskava on kinnitatud tervise- ja tööministri 7. juuni 2017. a määrusega nr 23 „Naistevastase vägivalla teemalise täienduskoolituse kava, maht, ülesehitus ja sisu“;

3) õdede täiendkoolitus (sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruse nr 74 „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed“ § 2 lõige 2² kohaselt võib abivahendi vajaduse tuvastamise koolituse läbinud õde tuvastada abivahendi kasutamise vajadust ja väljastada tõendeid, mille alusel saab isik soetada abivahendeid riigipoolse toetusega);

4) kogemusnõustajate esmane ja täiendkoolitus (SHS § 68 lõike 4 kohaselt võib rehabilitatsioonimeeskonna koosseisu kaasata kogemusnõustaja, kes on läbinud kogemusnõustaja esmase koolituse). Koolituskava on kinnitatud sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määrusega nr 68 „Kogemusnõustaja koolituskava“.

Punktiga 2 muudetakse määruse §-s 8 SKA osakondade nimetusi ja nende põhiülesandeid, kuivõrd VVS § 42 lõike 2 punkti 4 kohaselt peavad valitsusasutuse põhimääruses sisalduma asutuse struktuur ja struktuuriüksuste põhiülesanded.

Paragrahvi 8 punktides 1–9 loetletakse SKA osakondade kaupa nende põhiülesanded. SKA struktuuri jääb ka edaspidi üheksa osakonda, kuid muutuvad osakondade nimetused ja põhiülesanded. Kuna osakondade ülesanded ja pädevus sätestatakse osakondade põhimäärustes, tuuakse SKA põhimääruses iga osakonna põhiülesanded välja üldisemalt.

Täpsemalt on SKA-s edaspidi: teenuste osakond, finantsosakond, arendusosakond, hüvitiste osakond, kliendisuhete osakond, siseteeenuste osakond, laste heaolu osakond, ohvriabi ja ennetusteenuste osakond ning õiguse ja järelevalve osakond.

Olulisema muudatusena luuakse teabehalduse osakonna ja klienditeeninduse osakonna asemele üks kliendisuhete osakond. Kahe osakonna liitmine on tingitud sellest, et viia sarnased tegevused ühe juhtimise alla ja lihtsustada seeläbi klientide suhtlust SKA-ga ühe struktuuriüksuse kaudu.

Finants- ja arendusosakond jagatakse kaheks: finantsosakonnaks ja arendusosakonnaks. Muudatuse eesmärk on pöörata rohkem tähelepanu kahele tegevussuunale, mis olemuslikult on erineva sisuga. Loodav siseteeenuste osakond hakkab teenindama kõiki SKA osakondi ja pakkuma neile tugiteenuseid.

Punktiga 3 lisatakse määruse § 10 lõike 1 punktidesse 7 ja 8 võimalus peadirektorile anda ametnike ametisse nimetamiseks ja ametist vabastamiseks ning töötajate töölepingute sõlmimiseks, muutmiseks ja lõpetamiseks osakonnajuhatajatele volitus.

VVS § 73 lõike 1 punkt 4 sätestab, et peadirektor nimetab ametisse ja vabastab ametist ameti või inspeksiooni koosseisu kuuluvad ametnikud ning sõlmib ja lõpetab ametiasutuse töötajatega töölepingud. Sama põhimõte on sätestatud ka SKA kehtiva põhimääruse § 10 lõike 1 punktides 7 ja 8.

VVS § 73 lõike 2 kohaselt on ameti või inspeksiooni peadirektoril kõik avaliku teenistuse seaduses (ATS) sätestatud ametisse nimetamise õigust omava isiku õigused. ATS § 22 lõike 1 kohaselt on ametikohale nimetamise õigus ametiasutuse juhil või tema volitatud isikul, samuti organil või tema volitatud isikul. Seetõttu saab VVS § 73 lõiget 2 koosmõjus ATS § 22 lõikega 1 tõlgendada selliselt, et ameti või inspeksiooni peadirektoril on ametikohale nimetamisel ka edasivolitamise õigus.

Tulenevalt VVS-ist ja ATS-ist lisatakse põhimäärusesse võimalus, et peadirektor saab anda osakonnajuhatajale volituse osakonna ametnike ametisse nimetamiseks ja ametist vabastamiseks ning töötajatega töölepingu sõlmimiseks, muutmiseks ja lõpetamiseks.

Muudatuste tulemusel ja peadirektori antud volitusega suureneb osakonnajuhatajate vahetu roll SKA osakondade personaliotsuste tegemisel.

Määruse §-s 2 sätestatakse, et määrus jõustub 1. märtsil 2022. a.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole puutumuses Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrus mõjutab otseselt SKA tööd, kuna määrusega muudetakse ja täpsustatakse SKA tegevusvaldkonda, ülesandeid ja struktuuri. Struktuurimuudatustest lähtuvalt kehtestab SKA peadirektor teenistuskohdade koosseisu ministri käskkirjaga kinnitatud teenistuskohdade arvu piires.

Teenistuskohdade muutmise seonduvalt võivad muutuda osad teenistuskohad ja teenistujate teenistusülesanded. Vastavad muudatused viiakse ellu seaduses sätestatud alustel ja korras.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Võttes aluseks SKA strateegia 2025 muudetakse SKA osakondade nimetusi ja nende põhiülesandeid alates 1. märtsist 2022. SKA struktuuri jääb ka edaspidi üheksa osakonda, kuid muutuvad osakondade nimetused ja põhiülesanded. Täpsemalt on SKA-s edaspidi: teenuste osakond, finantsosakond, arendusosakond, hüvitiste osakond, kliendisuhete osakond, siseteenuste osakond, laste heaolu osakond, ohvriabi ja ennetusteenuste osakond ning õiguse ja järelevalve osakond. Olulisema muudatusena luuakse SKA-s teabehalduse osakonna ja klienditeeninduse osakonna asemele üks kliendisuhete osakond.

Määrusega tehtavate muudatuste rakendamisega ei kaasne täiendavaid kulusid. Küll aga kaasneb muudatuste tegemisega eeldatav tulu osakondade töökorraldusele ja personaliotsuste elluviimisele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. märtsil 2022. a.

7. Eelnõu koostamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement” § 6 lõikele 2 ei pea ministeeriumi ja tema valitsemisala sisemist töökorraldust puudutavaid ministri määruse eelnõusid koostamiseks esitama.